

Dödsorsaker vid dödsfall som ersatts av försäkringen TGL

Rapporten bygger på statistik över dödsorsaker vid dödsfall som har ersatts av försäkringen Tjänstegruppliv, TGL, och som har inträffat under åren 2013–2023.

Antalet personer som avlider före 65 års ålder fortsätter att minska. Rangordningen av dödsorsaker är likartad från år till år.

Den vanligaste dödsorsaken för privatanställda arbetare som avled före 65 års ålder under åren 2013–2023 var en tumörsjukdom.

Vilka omfattas av Tjänstegrupplivförsäkringen?

Antalet privatanställda arbetare som omfattas av TGL uppskattades 2023 vara cirka 1,7 miljoner. Det finns inte exakta uppgifter om hur många som omfattas, men cirka 70 procent av kollektivet är män. Hälften av kvinnorna som omfattas är 35 år eller yngre. År 2013 uppskattades kollektivet bestå av 1,5 miljoner sysselsatta.

De yrkesgrupper som är vanligast bland kvinnliga privatanställda arbetare är försäljare inom handel, restaurang och storköksarbete och städare och fönsterputsare.

Om rapporten

Rapporten bygger på statistik från Afa Försäkrings tjänstegrupplivförsäkring, TGL, och på dödsorsaker hämtade från Socialstyrelsens register. Vi har uppgifter om dödsorsaker för cirka 21 000 av 21 700 dödsfall som har inträffat under 2013–2023. Dödsorsakerna är kodade enligt klassificeringsstandarderna ICD-10, Socialstyrelsen 2024.

Tjänstegrupplivförsäkringen

Tjänstegrupplivförsäkring, TGL, är en kollektiv-avtalad livförsäkring som är avsedd att ge ersättning i form av ett engångsbelopp till de efterlevande och begravningshjälp till dödsboet.

Försäkringen omfattar privatanställda arbetare inom avtalsområde Svenskt Näringsliv-LO, och egna företagare som har tecknat frivillig försäkring. Man omfattas av försäkringen från första anställningsdagen.

Livförsäkringen gäller oavsett om dödsfallet inträffar under arbetstid eller på fritiden.

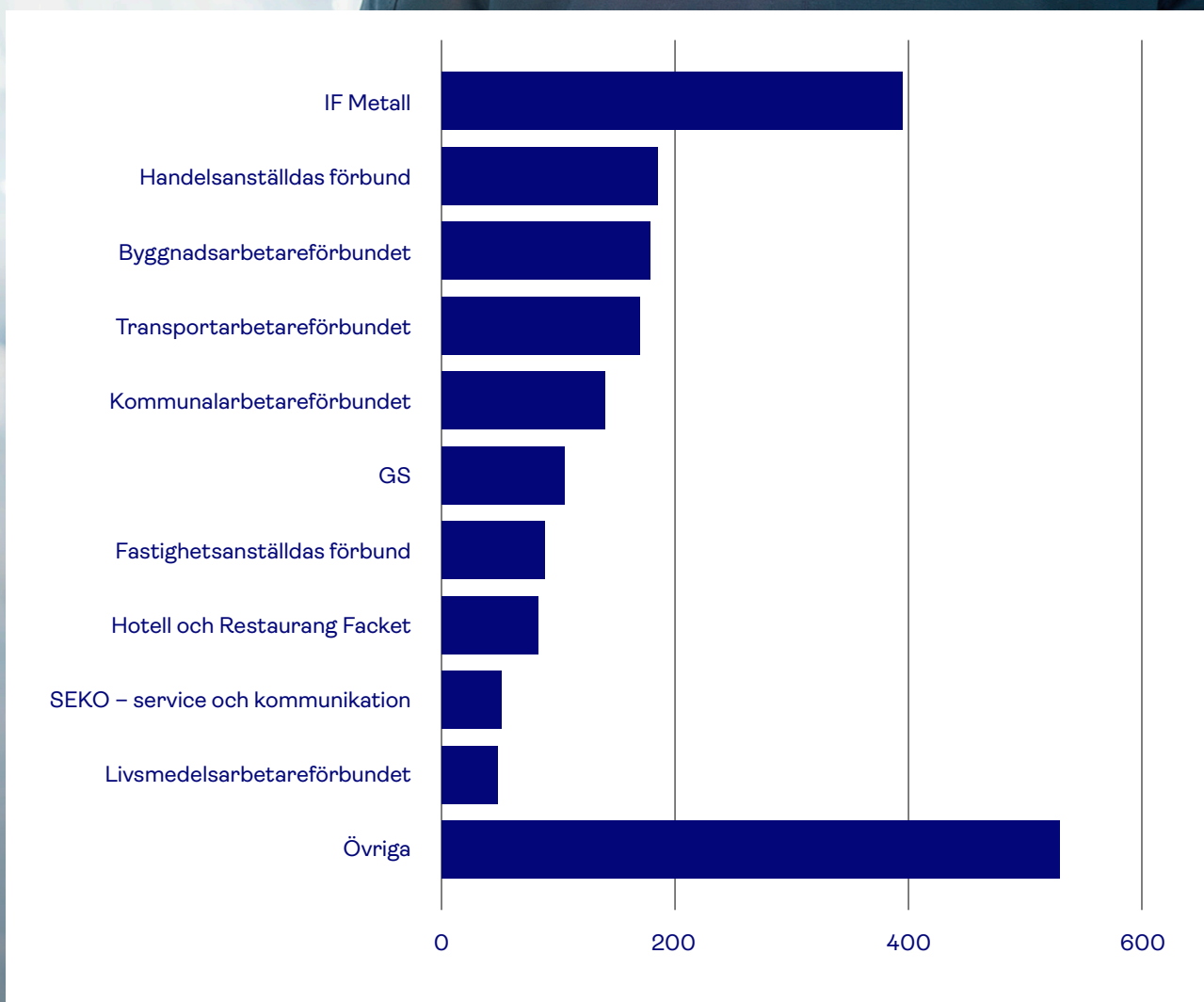
De vanligaste yrkesgrupperna bland privatanställda manliga arbetare är metall- och övrigt industriellt arbete, betong-, bygg- och anläggningsarbete och godshanterings- och lagerarbete, m.m.

Under 2023 anmäldes flest TGL-ärenden som gällde avlidna som omfattades av kollektivavtal med IF Metall, därefter avlidna som omfattades av avtal med Handelsanställdas förbund respektive Byggnadsarbetareförbundet (**diagram 1**).

Av de dödsfall som anmäldes 2013–2023, gällde 80 procent män. Det kan till stor del förklaras av köns- och åldersfördelningen i det kollektiv som omfattas av försäkringen.

Diagram 1

Anmälda TGL-ärenden 2023 efter det fackförbund som tecknat kollektivavtalet.

Dödsorsaker 2013–2023

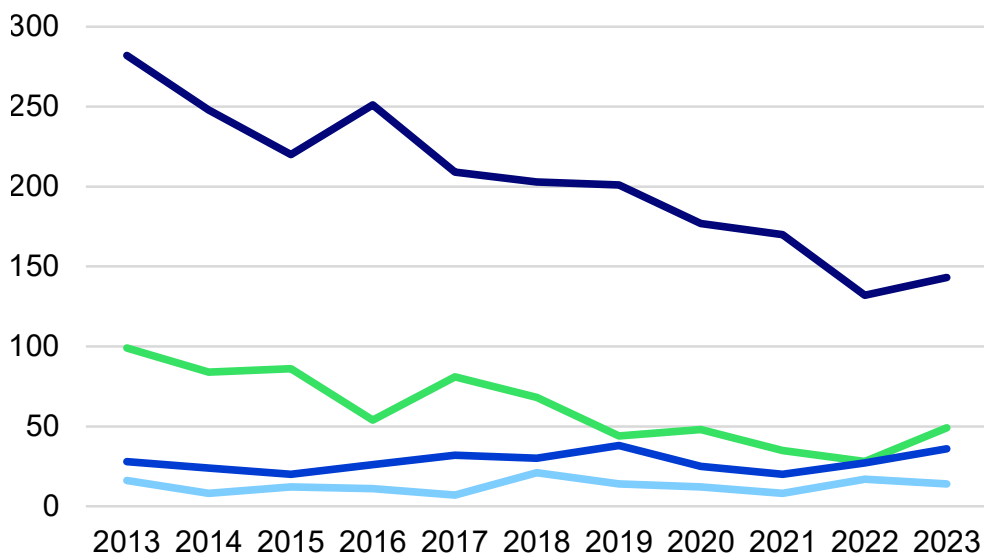
Detaljnivån i statistiken påverkas av sekretessregler, därför saknas uppgifter för vissa grupper av försäkrade.

Det totala antalet ersatta dödsfall minskade från cirka 2 300 år 2013 till 1 600 år 2023, en minskning på 30 procent. Om man dessutom tar i beaktning att antalet försäkrade år 2023 var fler än 2013 och sätter antalet dödsfall i relation till antalet försäkrade blir minskningen större. Att färre vuxna i kollektivet dör innan 65 års ålder stämmer med utvecklingen i hela riket (Folkhälsomyndigheten 2024).

Under hela perioden 2013–2023 var den vanligaste dödsorsaken för båda könen en cancersjukdom. Den nästa vanligaste dödsorsaken var sjukdomar i cirkulationsorganen, den tredje vanligaste orsaken var suicid (avsiktlig självdestruktiv handling) och därefter fotgängare skadad i transportolycka. Antalet dödsfall på grund av tumörer eller cirkulationsorganens sjukdomar minskade med cirka 40 procent mellan 2013 och 2023. Även trafikskadorna har minskat, men antalet suicid var i princip oförändrat under perioden. Detta illustreras i **diagram 2** och **diagram 3**.

Diagram 2

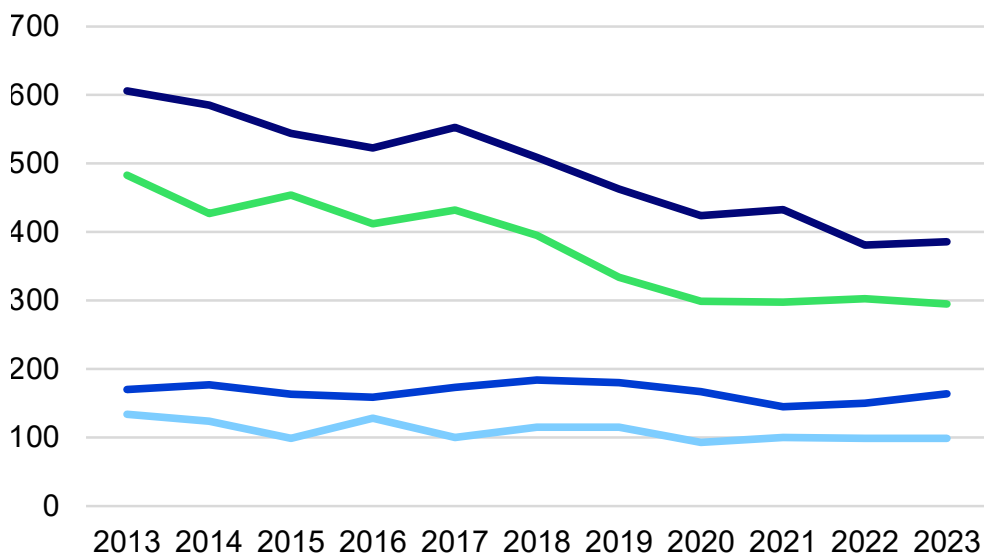
De vanligaste dödsorsakerna för kvinnor 2013–2023.

- Tumörer
- Cirkulationsorganen
- Avsiktlig självdestruktiv handling
- Fotgängare skadad i transportolycka

Diagram 3

De vanligaste dödsorsakerna för män 2013–2023.

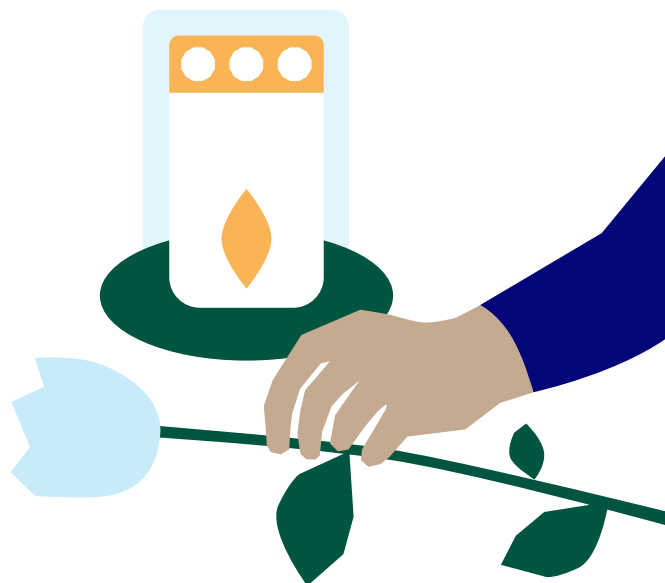
- Tumörer
- Cirkulationsorganen
- Avsiktlig självdestruktiv handling
- Fotgängare skadad i transportolycka

Covid-19

Under 2021 var covid-19 den fjärde vanligaste dödsorsaken för män och den femte vanligaste för kvinnor. Sammanlagt avled 232 män och 22 kvinnor till följd av covid-19 under åren 2020–2023.

Ålder vid dödsfall

Det finns tydliga ålderskillnader kopplade till de olika dödsorsakerna. De som avled av tumörer och hjärt- och kärlsjukdomar var oftare över 50 år gamla, medan suicid var vanligare bland yngre. 64 procent av kvinnorna och 49 procent av männen som avled till följd av suicid var under 40.

Tabell 1

Ålder vid dödsfall på grund av de vanligaste dödsorsakerna 2023.

	-39 år	40-49 år	50-59 år	60+
Tumörer				
Kvinnor	5 %	13 %	51 %	31 %
Män	6 %	10 %	42 %	41 %
Cirkulationsorganens sjukdomar				
Kvinnor	0 %	20 %	49 %	31 %
Män	5 %	15 %	41 %	39 %
Avsiktligt självdestruktiv handling				
Kvinnor	64 %	14 %	22 %	0 %
Män	49 %	16 %	23 %	13 %
Fotgängare skadad i transportolycka				
Kvinnor	43 %	0 %	29 %	29 %
Män	25 %	25 %	24 %	25 %

Dödsorsaker 2023

De vanligaste dödsorsakerna under 2023 var desamma för män och kvinnor. Det finns dock könsskillnader om man tittar på mer detaljerade undergrupperingar av diagnoserna.

De tre cancerformer som orsakade flest dödsfall för män var lungcancer, tumörer i hjärnan och cancer i bukspottkörteln. 11 procent av männens dödsfall på grund av tumörer var tumörer i bronk och lunga. För kvinnor var bröstcancer vanligast, diagnosen utgjorde 22 procent av kvinnornas cancerfall. Näst vanligast var lungcancer och cancer i bukspottkörteln.

Den sjukdom i cirkulationsorganen som orsakade flest dödsfall var hjärtinfarkt, både för män och kvinnor. För män var 31 procent av dödsfallen orsakade av hjärtinfarkt och för kvinnor 12 procent. För män var de näst vanligaste dödsorsakerna kronisk ischemisk hjärtsjukdom och aortaaneurysm. För kvinnor finns ej detaljerad statistik om dödsfall orsakade av övriga sjukdomar i cirkulationsorganen.

Diagram 4

Dödsorsaker för kvinnor 2023.

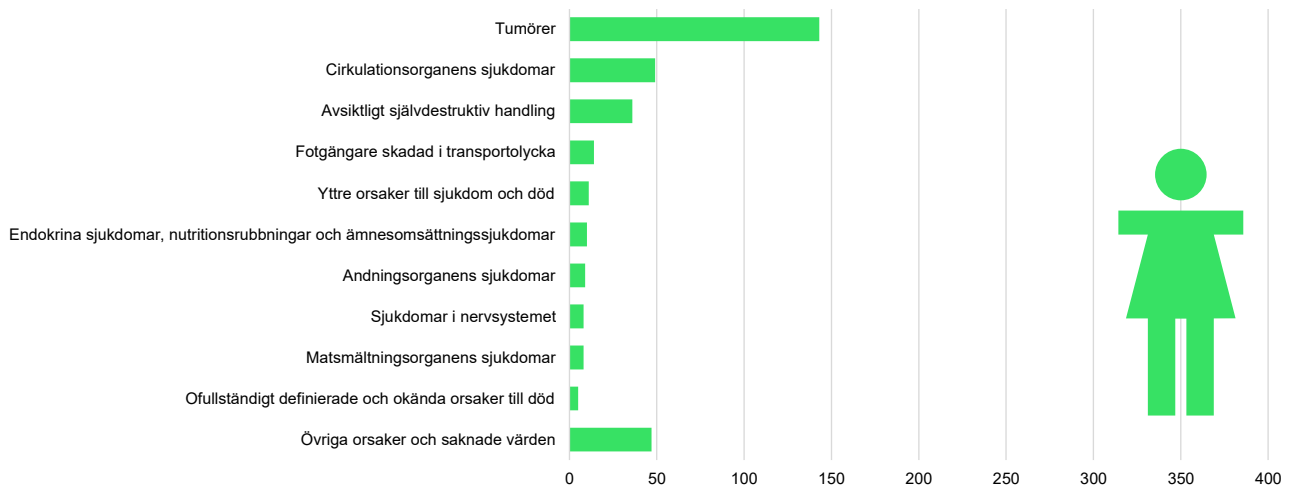
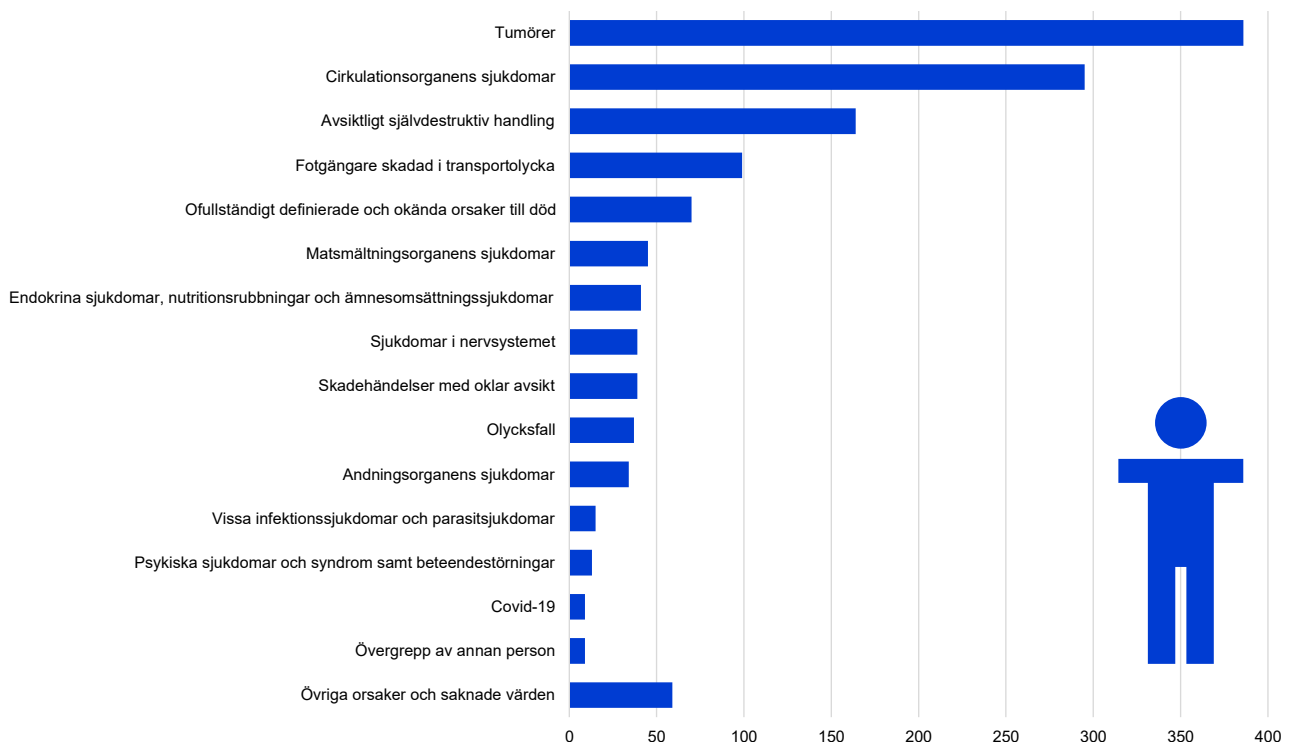

Diagram 5

Dödsorsaker för män 2023.

Källor

Dödsorsaker från Socialstyrelsens register.

Folkhälsan i Sverige 2024: ökar eller minskar ojämlikheten?
Folkhälsomyndigheten (2024).

Internationell klassifikation av sjukdomar och relaterade hälsoproblem,
Socialstyrelsen (2024).

Stöd för frågor kopplade till självmord

Mind självmordslinje

Tel: 90 101. Chat: chat.mind.se. Alla dagar 06.00–00.00.

Mejl: mejlsvar@mind.se.

Riksförbundet för Suicidprevention och Efterlevandestöd, SPES

Telefonjour: 020-18 18 00. Alla dagar 19.00–22.00.

Webbplats: spes.se.

Jourhavande medmänniska

Telefonjour: 08-702 16 80. Alla dagar 21.00–06.00.

Webbplats: jourhavande-medmanniska.se.

Jourhavande präst

Telefonjour: Ring 112 och be att få bli kopplad. Alla dagar 21.00–06.00.

Webbplats: svenskakyrkan.se/jourhavandeprest.

1177.se

1177 Vårdguiden kan hjälpa dig att komma i kontakt med
din närmaste psykiatriska akutmottagning.

Vill du ta del av
kommande publikationer?
Ladda ner och prenumerera på
våra statistikrapporter här:

afaforsakring.se/statistikrapporter

Publikation av Afa Försäkrings analysavdelning, kontakt:

analys@afaforsakring.se

Afa Försäkring • 106 27 Stockholm • 0771-88 00 00 • 08-696 40 00 • afaforsakring.se

afa
FÖRSÄKRING